

Utsikten barnehage

Årsplan 2024-2025

Utsikten Barnehage

-Vi utgjør en stor forskjell!

OM OSS

Utsikten Barnehage er en privat, foreldre-eid barnehage som ligger idyllisk til ved skogkanten på Reistad i Lier. Med port rett ut til skogen har barna mulighet til å oppleve naturen og friluftslivet i alle årstider. De kan utforske, lære om, og nyte naturen på egne premisser. Barnehagen har fire aldersinndelte avdelinger og legger vekt på naturglede og et sunt, variert kosthold. Vi har en demokratisk, Reggio Emilia-inspirert tilnærming til barn og barndommen.

Våre avdelinger:

• MEISENE	(1-2 åringer)	<u>Handlingsplan 2024-25</u>
• SPURVENE	(2-3 åringer)	<u>Handlingsplan 2024-25</u>
• UGLA	(3-4 åringer)	<u>Handlingsplan 2024-25</u>
• HAKKESPETTEN	(4-5 åringer)	<u>Handlingsplan 2024-25</u>

OM ÅRSPLANEN

Årsplanen skrives av personalet og ledelsen i barnehagen. Sammen med avdelingenes handlingsplaner gir den retning og formål for barnehagens arbeid. Årsplanen godkjennes av samarbeidsutvalget innen slutten av juni hvert år og fungerer som:

- arbeidsredskap for personale.
- utgangspunkt for foreldrenes medvirkning.
- informasjonskilde til foreldre, eiere og andre.
- hjelpemiddel for kvalitetssikring av barnehagens innhold.
- grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

PEDAGOGISK GRUNNSYN

Barnehagens pedagogiske grunnsyn er preget av respekt for barnet og barnets iboende evner til utvikling og læring. Barn lærer og erverver erfaring gjennom lek og samspill med andre. De bygger kunnskap med støtte fra anerkjennende, nysgjerrige og kompetente voksne. Å støtte deres undring og nysgjerrighet, å gi dem tid, rom og muligheter til å fordype seg i leken og til å utforske verden rundt seg styrker deres selvfølelse og utvikling. Barnehagens grunnsyn er under stadig refleksjon og endres i takt med ny kunnskap.

Kjennetegn på praksis

- En voksenstil preget av varme og nærhet, med tydelige og klare forventninger til barna.
- En felles pedagogisk forståelse som gir føringer for hvordan personalet møter barna og formidler barnehagens verdier på en god og inkluderende måte.
- Et fellesskap preget av et støttende miljø med trygge og inkluderende rammer.
- Det er tid og rom for utforsking, undring, samskaping og samhandlinger barn imellom.

OMSORG, LEK, LÆRING OG DANNING

Omsorg, lek, læring og danning er grunnleggende for barns utvikling. Å bli møtt på en omsorgsfull måte styrker selvfølelsen og egenverd. Jeg-et dannes gjennom relasjoner med andre. Vi speiler oss og befester hvordan vi skal være og opptre gjennom hvordan andre reagerer på oss, våre væremåter og handlinger.

Kjennetegn på praksis:

- Et trygt og inkluderende miljø med anerkjennende voksne som fremmer omsorg og lek.
- Hvert barn føler seg som et betydningsfullt medlem av et fellesskap.
- Omsorg og lek er i høysetet.
- Personale som er til stede for trøst, lek, kommunikasjon, utforsking og undring.
- Barnas egne omsorgshandlinger oppmuntres og verdsettes av personale.
- Det tas tid til å snakke med hverandre, tulle, tøyse og sammen forsvinne i øyeblikket.
- Barn gis mulighet til å danne vennskapsbånd og relasjoner, både barn seg imellom, og mellom barn og voksne.

LEK OG LEKENS BETYDNING

Lek er gjerne spontane, og lystbetonte handlinger som danner innhold og ramme for barnas samhandling. Den er en måte for barn å utforske, lære og uttrykke seg. Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og at lekens egenverdi skal anerkjennes. Gjennom lek skaper barn sin egen verden, der de kan være alt fra superhelter til prinser og prinsesser, fra oppdagelsesreisende til kokker eller leger. Den er en viktig del av barnas egen kultur og gir dem mulighet til å knytte vennskapsbånd seg imellom, til å forstå seg selv og andre, og til å lære om verden rundt seg. Gjennom leken utforsker de ulike roller, lærer å samarbeide, og knytter vennskapsbånd. De opparbeider seg erfaringer og kunnskaper, opplever mestringsfølelse og selvtillit. De utvikler ferdigheter, øver seg på å hevde seg selv, se andres synspunkter og ta hensyn.

Kjennetegn for praksis:

- Personalet viser respekt for leken og er bevisst dens egenverdi.
- Barna gis næring til lek gjennom felles opplevelser, historier, prosjekter, osv.
- Det settes av tid for lek og den gis en sentral rolle i hverdagen.
- Det psykiske og fysiske miljøet gir alle barn mulighet til å delta i lekens felleskap.
- Rommet og lekematerialer tilpasses barnegruppenes alder og interesse.
- Pedagogene observerer, er lydhøre, deltar, veileder og inspirerer.
- Personalet organiserer små lekegrupper for å fremme deltakelse.
- Rommet brukes som den tredje pedagog.

MEDVIRKNING

Demokratiske verdier med mulighet til å medvirke i sin egen hverdag er grunnleggende både i barnehageloven og Rammeplanen. «Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirking ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet» (Rammeplanen). Barnas synspunkter skal ivaretas og vektlegges ut ifra alder og modenhet. Barnets beste skal alltid legges til grunn for vurderinger som tas.

Kjennetegn på praksis:

- Det vises respekt for, og gis rom til, barnets tanker, synspunkter, følelser, utfoldelser og meninger.
- Barnas undring og refleksjon tas på alvor og blir møtt med et åpent sinn.
- Barn opplever seg som aktive, deltagende og betydningsfulle medlemmer av fellesskapet.
- Personalet bruker alternativ, støttende kommunikasjon slik som tydelig kroppsspråk, konkreter, bilder og tegnstøtte til tale.
- Avdelingene har en struktur og planer som gir barna mulighet til å medvirke, og påvirke sin hverdag.
- Personalet benytter pedagogiske metoder og verktøy til å danne seg et bilde av hvordan barn opplever sin hverdag, og bruker det som grunnlag for arbeidet på avdelingene.
- Samlinger og andre aktiviteter brukes som arena for å fremme barnas medvirkning.

SOSIAL KOMPETANSE

Sosial kompetanse kan sies å være evnen til å samhandle og samarbeide med andre på en positiv måte. Barn med god sosial kompetanse evner å skape relasjoner, få og beholde venner. De hevder seg og har egne meninger samtidig som de klarer å se andres synspunkter, inngå kompromisser og løse konflikter på en konstruktiv måte.

Kjennetegn på praksis:

- Personalet er engasjert i, og er støttende i barns samhandling og lek.
- Personalet hjelper barna med å sette ord på egne og andres følelser, sette grenser og å respektere andres.
- Personalet gir barna mulighet til å øve på ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom lek og samspill.
- Personalet er til stede i leken, støtter om og samtaler om samspillsnormer og regler.
- Personalet medvirker til, og skaper rammer som reduserer uheldige samspillsmønstre og handlinger.
- Personalet er gode rollemodeller for barna.

LIVSMESTRING

Med livsmestring mener vi det langsiktige arbeid med å støtte om barnas psykiske og fysiske helse. Målet er å styrke barns følelse av egenverd og deres evne til å takle både medgang og motgang.

Kjennetegn på praksis:

- Personalet har en felles autoritativ oppdragsstil der de skaper gode relasjoner ved å være både varme og tydelige grensesettende.
- Personalet fremmer trivsel og trygghet ved å sikre at alle barn erfarer å oppleve seg som betydningsfulle for fellesskapet.
- Barna opplever støtte i møte med både medgang og motgang.
- Personalet gir barna utfordringer som gir dem mulighet til å erfare mestring.
- Barnehagen deltar i «Sunne og aktive liunger» (SAL) og fremmer barnas fysiske og psykiske helse gjennom daglig fysisk aktivitet, gode matvaner og et inkluderende fellesskap.
- Personalet deltar i kompetansehevende tiltak slik som regional ordning (Rekomp), et samarbeid mellom lierbarnehagene, kommunen og USN for å styrke den pedagogiske praksisen og personalets planmessige arbeid for å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser, utestenging og mobbing.

PROGRESJON

Progresjon erfares ved å møte nye utfordringer og oppleve fremgang. Det å oppleve mestring av neste utviklingszone. Rammeplanen slår fast at alle barn skal oppleve utvikling og erfare fremgang. De skal få kjenne på spenning, glede og undring i møte med nye opplevelser, kunnskaper og erfaringer.

Kjennetegn på praksis:

- Personalet oppmuntrer og støtter barna i selvstendighetsutvikling.
- Ulike leker, bøker og materialer, tilpasset barnas alder og modningsnivå gjøres tilgjengelig på avdelingene.
- Barna introduseres til varierte leke- og aktivitetsmuligheter som utfordrer dem på forskjellige nivåer.
- Barn bytter avdelinger og blir introdusert til nye materialer, perspektiver, erfaringer og opplevelser, samtidig som de opplever trygghet gjennom gjentakelser og gjenkjennelse.
- Barn opplever utfordringer og erfarer mestring der det ukjente blir til det kjente, utfordringer til mestring.

OVERGANGER

Barn opplever overganger når de begynner og slutter i barnehagen, forflytter seg fra inne til ute, og motsatt, når de begynner og slutter med en aktivitet, når de flytter fra en avdeling til en annen, eller når de begynner på skole og SFO. Rammeplanen slår fast at barnehagen skal bidra til gode overganger, og at barnehagetiden skal avsluttes slik at barna møter skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Kjennetegn på praksis:

- Det er gode overgangsrutiner med godt samarbeid mellom avdelinger for å trygge barn i overgangssituasjoner.
- Barna får tid, og rom, til å bli kjent med nye omgivelser, situasjoner og mennesker før og når de begynner på ny avdeling.
- Avdelinger har som mål at barna følges av en de kjenner og er trygge på, når de bytter avdeling.
- Barnehagen følger rutinene i Lier kommunes plan for barnehage-skole overgangen; Eldst i barnehage-yngst på skolen.

KOSTHOLD

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut» (Rammeplanen).

Kjennetegn på praksis:

- Barnehagen har en kjøkkenansvarlig/kokk på huset med kunnskap om barn og ernæring.
- Måltidene er sosiale samlingspunkter med gode samtaler og sosialt samvær.
- Barna får en begynnende forståelse for sammenhengen mellom ernæring og helse gjennom samtaler om mat og hvordan kroppen fungerer.
- Det serveres sunn mat i et variert kosthold.
- Det serveres varme måltider to ganger i uken.
- Barnehagen deltar i prosjektet «Sunne og aktive Liunger» (SAL), med blant annet matlagings aktiviteter og gårdsbesøk for førskolebarna.

NATURGLEDE

Barna skal få positiv erfaring med friluftsliv, god holdning til, og glede av naturen og utelek. I Rammeplanen står det at «Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen» (Rammeplanen). Vi ser på naturen som en arena for lek, læring og utvikling.

Kjennetegn på praksis:

- Turer og lek i skogen som gir mulighet til bevegelse der motorikk og kroppsbeheerskelse utfordres i ulendt terreng.
- Turer som er tilpasset barnas alder og ferdigheter, og slik gir rom for mestring og glede.
- Bruk av våre to flotte leirplasser med lavvo eller telt og bål plass (store og lille leirplassen), og hinderløypen like utenfor gjerde.
- Barna gis mulighet til å lære verden og seg selv å kjenne gjennom møtet med naturen og omgivelsene.
- Barna gis mulighet til å se sammenhengen mellom naturen og oss, og lære viktigheten av å ta være på naturen.
- Personalet oppmuntrer til undring, oppdagelser og samtaler om, og i naturen.

DOKUMENTASJON

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen», videre kan den gi foreldre, lokalmiljøet og barnehagemyndighetene i kommunen informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen (Rammeplanen). Dokumentasjon støtter foreldrene i samtaler med barn om barnehagehverdagen, og skal være refleksjons-grunnlag for både barn og ansatte i barnehagen.

"gjennom pedagogisk dokumentasjon har vi mulighet til å se barnet på nytt - om og om igjen - og vi gjør oss synlige for oss selv."

(Hillevi Lenz Taguchi)

Kjennetegn på praksis:

- Bilder av barnehagehverdagen legges ut slik at foreldre får innblikk i barnas hverdag, det de lærer og opplever i barnehagen, samt at bildene blir et holdepunkt for foreldrenes samtaler med barna om deres dag i barnehagen.
- Kidplan-appen brukes til å kommunisere, dele informasjon og nyheter med foreldre.
- Avdelingenes vegger brukes for å synliggjøre barnas interesser og det de jobber med slik at barna får mulighet til å se på, reflektere over og bearbeide sine erfaringer.
- Personale bruker dokumentasjon til å informere om, planlegge, og evaluere barnehagens innhold.
- Bruk av forskjellige kartleggings-skjema brukes som grunnlag for foreldresamtaler og for arbeidet innad på avdelingene.
- Det er ulike former for dokumentasjon, slik som barnas egne arbeid, bilder på Kidplan, månedlig nyhetsbrev, avdelingenes dagtavler, handlingsplaner, månedsplaner og barnehagens årsplan.

FAGOMRÅDER

Fagområdene er i stor grad de samme som barna møter i skolen. De danner grunnlag for barnas videre læring. Hvordan avdelingene jobber konkret med fagområdene beskrives i den enkelte avdelingens handlingsplan.

Det er syv fagområder som ligger til grunn for innholdet i barnehagens pedagogiske virksomhet:

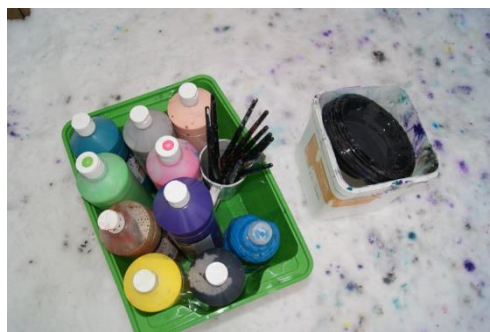
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Kjennetegn på praksis:

- Fagområdene knyttes opp mot målene i rammeplanen, barnehagens årsprosjekt, og avdelingenes hovedtema(er).
- Fagområdene utforskes tverrfaglig og ses som en gjennomgående del av barnehagens hverdag.
- Personalet skaper et felleskap der undring, utforsking og læring oppleves som morsomt og meningsfylt for barna.
- Arbeidet med fagområdene tar utgangspunkt i barnas interesser, er tilpasset deres alder og ivaretar deres rett til medvirkning.

ÅRSPROSJEKT

Hvert år velger hele barnehagen, eller avdelingene hver for seg, et tema for årsprosjektet. Valg av tema springer ut ifra barnas interesser og blir en rød tråd gjennom barnehageåret. Hvordan årets tema bearbeides og presenteres er opp til hver avdeling og varierer ut ifra barnas alder og avdelingenes valgte innfallsvinkel. Prosjektet kulminerer i en årlig kunstutstilling hvor vi stolt viser frem det vi har jobbet med i løpet av året.

FORELDRESAMARBEID

Personale og foreldrene og har et felles ansvar for barnas trivsel i barnehagene. Gode relasjoner og et godt foreldresamarbeid skaper trygghet og er grunnleggende for barns og foreldres trivsel. «Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål» (Rammeplanen).

Kjennetegn på praksis:

- Barn og foreldre møtes med en positiv holdning, og samarbeidet preges av gjensidig respekt og åpen dialog.
- "Nye barn og foreldre-treff" og "Første foreldresamtale" ved oppstart i barnehagen.
- Muligheten til å komme på besøk før barnet begynner i barnehagen.
- Daglig kontakt og dialog ved levering og henting.
- Foreldresamtale minst en gang i året, og for skolestartere en foreldresamtale før de begynner på skolen.
- Foreldremøter to ganger i året.
- Flere årlige sammenkomster for, og med barnas familie.
- Foreldrerepresentanter på hver avdeling som medvirker i barnehagens organisering og innhold gjennom deltakelse i SU og FAU.
- Et styre sammensatt av foreldre og ansatte.

FORELDRERÅDETS ARBEIDSUTVALG

Barnehagen har et FAU (foreldrerådets arbeidsutvalg) som består av foreldrerepresentanter fra hver avdeling. FAU fremmer foreldrenes fellesinteresser og bidrar til å skape et godt barnehagemiljø for alle. FAU holder dugnader og andre arrangementer for barn, foreldre og ansatte. FAU velger to av sine medlemmer til å være foreldrerepresentanter i SU.

SAMARBEIDSUTVALGET

Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldrerepresentanter, ansattes representanter og styrets representant. Utvalget skal sikre et godt samarbeid mellom foreldre, barnehagen og styre. SU godkjenner barnehagens årsplan og behandler saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet. Dette kan for eksempel være brukerundersøkelser, temaer til foreldremøter, driftsendringer osv. Sakene kan være meldt inn av foreldre, ansatte, FAU eller være noe som SU selv ønsker å ta tak i.

ANDRE INSTANSER

Utsikten barnehage samarbeider med andre barnehager i Lier og med Lierskolen, og jobber ut ifra en felles kvalitetsplan for årene 2023-2027. Barnehagen samarbeider med Universitetet i Sørøst-Norge gjennom ReKomp og tar imot barnehagelærerstudenter fra barnehagelærerutdanningen. Barnehagen tar også imot praksiselever fra videregående skole og samarbeider med andre skoler og arbeidslivsaktører.

Barnehagen samarbeider jevnlig med andre tjenester og offentlige hjelpeinstanser slik som:

- Lier kommune
- PPT - Pedagogisk Psykologisk Tjeneste
- Helsestasjonen
- Barneverntjenesten
- BUP